

Združeni projekt Europskih organizacija socijalnih partnera Mini slučajevi socijalnog dijaloga

Mini slučaj: Hrvatska	
Združeni pristup obrazovanju i obuci radnika u području graditeljstva	
Sažetak slučaja	<p>Kad se hrvatsko gospodarstvo na radnom tržištu suočilo s nedostatkom građevinskih radnika s odgovarajućim osnovnim obrazovanjem i strukovnim vještinama, socijalni partneri su odlučili poduzeti proaktivni pristup rješavanju tog problema. Surađivali su s državnim institucijama i obrazovnim ustanovama koje su specijalizirane za graditeljstvo, za dizajniranje, provedbu i primjenu programa za obuku postojećih i novih radnika u toj gospodarstvenoj grani.</p> <p>Projekt se također odnosio i na probleme socijalnog uključivanja istaknutim usmjerenjem na radnike s određenim iskustvom iz područja graditeljstva, ali koji nisu dostigli odgovarajući standard osnovnog obrazovanja kroz redoviti školski sustav. U tom kontekstu inicijativa je koristila i formalne i neformalne metode učenja kako bi se zadovoljile određene potrebe sudionika. Podržana je vladinom odredbom kojom se definiraju minimalni zahtjevi za kvalifikaciju radne snage u svim osim u najmanjim građevinskim projektima.</p> <p>Prvo pokusno razdoblje projekta završeno je u proljeće 2008. godine u građevinskoj školi u Čakovcu, području koje je dobro poznato po građevinskim tvrtkama i radnicima. Do danas tri skupine radnika iz tvrtki iz područja Siska, Varaždina i Čakovca uspješno su završile obuku pomoću ovog programa.</p> <p>Postoje planovi za proširivanje ove inicijative i u drugim područjima.</p>

Hrvatska: „Združeni pristup obrazovanju i obuci radnika u području graditeljstva“

Pozadina

Unatoč rasprostranjenoj nezaposlenosti u drugim sektorima gospodarstva, hrvatska brodogradnja i građevinarstvo imaju redovitu potrebu za radnicima iz drugih zemalja radi popune praznih radnih mjesta. Suočeni s nedostatkom građevinskih radnika s odgovarajućim osnovnim obrazovanjem i strukovnim vještinama na radnom tržištu, hrvatski socijalni partneri su odlučili poduzeti proaktivni pristup rješavanju tog problema.

Kad je riječ o ovom problemu, socijalni partneri su odlučili poduzeti proaktivan pristup rješavanju problema i surađivali su s obrazovnim ustanovama koje su specijalizirane za područje graditeljstva. Zajedno su osmislili i proveli program za obuku postojećih i novih

građevinskih radnika do razine na kojoj se mogu dobiti formalno priznate svjedodžbe.

Partneri u ovom projektu su;

- ✧ Za HUP – Udruga poslodavaca graditeljstva Hrvatske (UPGH);
- ✧ Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) – Udruga graditeljstva Hrvatske i Neovisna udruga graditeljstva Hrvatske

Utjecaj programa pojačan je prihvaćanjem kvalifikacije stečene prema zadovoljavanju pravnih odredbi koje povezuju stjecanje certificiranih vještina s izdavanjem odobrenja "suglasnosti za započetu gradnju". Ovi zahtjevi

specificiraju omjer „kvalificiranih radnika“ koji su potrebni za sve građevinske projekte na lokacijama većim od 400 četvornih metara.

Ciljna audijencija za program su građevinski radnici s trenutačnim ili prethodno relevantnim iskustvom iz područja graditeljstva, ali bez odgovarajuće kvalifikacije iz ključnih vještina graditeljske djelatnosti.

Osim zadovoljavanja potreba za kvalifikacijom radnog tržišta u području graditeljstva, pokretanje ovog projekta osmišljeno je kako bi se ukazalo na veliki broj važnih i povezanih pitanja za ovu granu gospodarstva i samu zemlju:

- ✧ Izlaženje na kraj s lokalnim i sezonskim sivim tržištem rada u graditeljstvu;
- ✧ Uklanjanje negativnog utjecaja građevinskih radnika zaposlenih bez odgovarajućeg osiguranja i osiguranja od nezgoda na radu;
- ✧ Poboljšavanje sigurnosnih standarda date grane gospodarstva;
- ✧ Povišavanje trenutačno niske razine sudjelovanja u cjelokupnom procesu cjeloživotnog učenja u Hrvatskoj;
- ✧ Popravljanje loše slike graditeljskog sektora kao poslodavca i istodobno priznavanje napora onih koji su radili u istom sektoru godinama.

S europske točke gledišta ciljevi projekta su izravno povezani s velikim brojem prioriteta europske politike:

- ✧ Postizanje ciljeva Lisabonske agende;
- ✧ Poboljšavanje socijalnog uključivanja i pokretljivosti radnog tržišta;
- ✧ Povećavanje uloge socijalnih partnera u razvoju radnog tržišta;
- ✧ Povećana pažnja usmjerena na cjeloživotno učenje – uključujući prepoznavanje pozitivnog utjecaja kombiniranja formalnih i neformalnih metoda učenja.
- ✧ Usvajanje nacionalnog okvira kvalifikacije sukladno s europskim referentnim razinama;

Partnerstvo

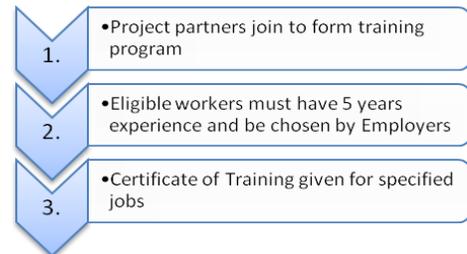
Projekt europskih socijalnih partnera s financijskom potporom Europske komisije

Hrvatska udruga poslodavaca, njihova granska udruga poslodavaca graditeljstva; Udruga graditeljstva Hrvatske i Neovisna udruga graditeljstva Hrvatske potpisale su „Sporazum o obuci građevinskih radnika“ 19. studenog 2007. godine. U sporazumu su navedena načela koja podupiru odredbu o obuci građevinskih radnika s iskustvom, ali bez formalne profesionalne obuke u području graditeljstva.

Ciljevi projekta su podržani od strane Ministarstva za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva koje je prihvatilo svjedodžbu obuke koja predstavlja rezultat projekta kao odgovarajuću zamjenu za trenutačne svjedodžbe koje se dobivaju nakon standardne formalne obuke iz područja graditeljstva. Druga ključna vladina ministarstva i agencije su odobrili ciljeve i namjere projekta i redovito su informirani o rezultatima i napretku.

Program obuke

Sljedeća jednostavna ilustracija predstavlja cjelokupni plan projekta:

1. Partneri projekta se udružuju da bi formirali program obuke
2. Prikladni radnici moraju imati 5 godina iskustva i moraju ih izabrati poslodavci
3. Certifikat iz obuke daje se za određene poslove

Naglasak obuke stavljen je na osiguravanje visokih standarda profesionalne obuke za sudionike koji često imaju neprikladno osnovno obrazovanje. Da bi se to postiglo, primjenjuje se kombiniranje neformalnih i formalnih metoda učenja. Kvalificirani sudionici tečaja moraju biti odrasle osobe s najmanje pet godina radnog iskustva u području graditeljstva. Radnici koji su kvalificirani za druge djelatnosti kao što su mehaničari ili kuhari mogu pristupiti tečaju ukoliko imaju samo tri godine radnog iskustva u području graditeljstva.

Nakon revidiranja velikog broja potencijalnih pružatelja usluga za obrazovanje odraslih, partneri projekta su odlučili usmjeriti pažnju samo na one s dokazanim ugledom i kvalitetnim pružanjem usluga iz ovog područja. Prema tome, od postojećih strukovnih škola s usmjerenjem na graditeljstvo zatraženo je da preinače svoj pristup obuci kako bi se prilagodile različitim vrstama sudionika.

Autori programa su pripremili niz detaljnih priručnika s uputama za učitelje i sudionike iz sljedećih područja:

- ✧ Matematika za graditeljsku djelatnost;
- ✧ Zdravlje i sigurnost na radu;
- ✧ Rad s nacrtima, planovima i projektima;
- ✧ Prostorno uređenje;
- ✧ Organizacija građevinskih projekata;
- ✧ Tehničke vještine koje su uključene u zidanje, miješanje cementa i druge radove s cementom i betonom.

Priručnik za sudionike dostupan je na CD-u i svaki polaznik dobiva jedan CD koji mu služi kao referentni materijal za program.

Udruga poslodavaca financirala je izradu priručnika preko članarina i ona je vlasnik autorskog prava nad materijalom. Kandidate za certifikat iz obuke imenuju građevinske tvrtke. Izabrane škole organiziraju predavanja, testove i završne ispite. Predstavnici poslodavaca i udruga priključuju se školama kako bi predstavili certifikat iz obuke.

Savladavanje izazova

Kao u svakom velikom projektu, inicijativa obuke u području graditeljstva suočila se s velikim brojem izazova uključujući:

- ✧ Uravnoteženje zahtjeva radnog tržišta s kapacitetom partnera projekta;
- ✧ Postizanje da sudionici prihvate važnost cjeloživotnog učenja i potrebu za cjeloživotnim učenjem;
- ✧ Zadovoljavanje potreba brzorastućih malih i srednje velikih poduzeća i njihovo uključivanje u proces cjeloživotnog učenja;
- ✧ Postizanje priznavanja za kombinirane formalne i neformalne obrazovne procese.

Rezultati:

Ovaj projekt se još uvijek nalazi u fazi primjene i njegovo odvijanje se proporcionalno povećava. U skladu s tim, cjelokupni utjecaj projekta tek treba biti procijenjen. Nažalost, nedavna gospodarska kriza negativno je utjecala na graditeljstvo i potražnju za radnicima u toj gospodarstvenoj grani.

Prvo pokusno razdoblje završeno je u proljeće 2008. godine u građevinskoj školi u Čakovcu, području koje je dobro poznato po građevinskim tvrtkama i radnicima. Do danas tri skupine radnika tvrtki iz područja Siska, Varaždina i Čakovca uspješno su završile obuku pomoću ovog projekta.

Naučene lekcije

Hrvatski socijalni partneri naveli su sljedeće kao naučenu lekciju iz projekta do danas:

- ✧ Poslodavci i udruge često imaju iste interese ... i zajedno mogu postići bolje rezultate uz zajednički rad;
- ✧ Socijalni partneri trebaju biti proaktivni i uključiti državu u svoju strategiju, radije nego čekati da država načini poteze ili ju kriviti zbog nezainteresiranosti;
- ✧ Nije teško povećati interes za cjeloživotno učenje ... pod uvjetom da radnici iskreno vjeruju da im poboljšavanje njihovog teoretskog znanja pomaže u osiguravanju poslova i njihovom boljem obavljanju;
- ✧ Slični programi su potrebni za druga graditeljska zanimanja kao što su parketari/keramičari.
- ✧ Troškovi koji su povezani s obavljanjem vrlo kvalitetnog posla i glavnim projektom su visoki i mogu predstavljati značajan financijski napor za partnerske organizacije.

Suradnici:

- Ana Miličević (SSSH / UATUC)
- Udruga Graditeljstva (UPGH)
- Jelena Katić (HUP)

